

Uenighed skader klimaet

- Måske burde vi ganske enkelt udlede mere kuldioxid, så det danske klima hurtigere kunne blive ligesom ved den franske riviera

Af John Nordbo, koordinator for 92-gruppen

Vi trænger til varme. Den danske sommer har hidtil kun bestået af nogle få dage med temperaturer på omkring 25 grader. Det kan ikke vare ved. Vi må hilse drivhuseffekten velkommen.

Måske burde vi udlede mere kuldioxid, så vi hurtigere kunne opleve den globale opvarmning... - Hvorfor vente 100 år eller mere på, at det danske klima bliver ligesom ved den franske riviera?

Man skulle næsten tro, at verdens politiske ledere tænkte på os stakkels danskere og vores problemer med at få en ordentlig sommer, når man ser, hvordan de tackler problemet med drivhuseffekten.

Mange blev ellers glade, da klimaforhandlingerne sidste år i Kyoto endte med, at verdens lande blev enige om, at skære ned på udledningerne af kuldioxid (CO₂) og andre drivhusgasser. Landene blev enige om, at de rige lande skal have reduceret deres udledninger af drivhusgasser med i gennemsnit lidt over 5% inden år 2008-2012 i forhold til 1990-niveauet. EU skal reducere sine udslip med 8%, USA 7% og Japan 6%.

Aftalen fra Kyoto var ganske vist langt fra tilfredsstillende. Udledningerne skal reduceres meget mere, hvis vi skal undgå alvorlige klimaforandringer. Men Kyoto-protokollen var alligevel et skridt i den rigtige retning. Verdens energiforbrug stiger med et par procent om året, så det er i sig selv en bedrift, at verdens lande er blevet enige om, at udledningerne af drivhusgasser skal reduceres. Samtidig kan enigheden måske betyde, at det bliver nemmere at få landene til senere at blive enige om yderligere reduktioner.

Umiddelbart skulle man altså tro, at der var grund til behersket optimisme i klimasagen. Men i dag, 8 måneder efter mødet i Kyoto, kan det konstateres, at der ikke er meget at have optimismen i.

USA står måske af

Et af problemerne er, at Kyotoprotokollen muligvis aldrig kommer til at gælde. USA og Rusland kan tilsammen blokere for, at protokollen træder i kraft, og hidtil har de to lande ikke vist vilje til at ratificere aftalen.

I USA er der problemer med Senatet, som skal godkende Kyotoprotokollen, før USA kan tiltræde den. Der er mange modstandere blandt republikanerne, som sidder på flertallet i Senatet. Demokraterne er heller ikke begejstrede. Fagforeningerne, som er flittige bidragydere til demokraternes valgkampsfonde, frygter, at Kyotoprotokollen vil føre til tab af jobs i de mest energiforbrugende dele af industrien.

Den økonomiske situation i USA har aldrig været bedre, og i en række rapporter er det blevet påvist, at udslippet af CO₂ kan reduceres uden omkostninger for samfundet. Energibesparelser og andre initiativer kan i mange tilfælde betale sig.

Alligevel vil USA måske ikke være med til at skære ned på udledningerne af drivhusgasser. For at tækkes de amerikanske senatorer arbejder USA for, at Kyotoprotokollen suppleres med en form for aftale, som sikrer de vigtigste ulandes medvirken til at løse klimaproblemet.

I den sammenhæng er det værd at huske på, at USA har verdens højeste udledninger af kuldioxid, som er den vigtigste drivhusgas. I USA udledes 19 ton CO₂ pr. indbygger om året. Det er 4-5 gange mere, end der i gennemsnit udledes pr. menneske på Jorden. I Kina og Indien udledes til sammenligning henholdsvis 2 og 1 ton CO₂ pr. indbygger om året.

Mange ulande har naturligt nok svært ved at forstå, hvorfor de nu skal til at betale for den udvikling og det energiforbrug, som vores del af verden har haft. De vil med andre ord kun nødtigt binde sig til faste målsætninger, uden at have sikkerhed for, at de rige lande vil støtte de investeringer, der skal til for at holde CO₂-udledningen nede.

Med den støt faldende bistand fra de rige til de fattige lande, har ilandene ikke givet ulandene meget håb om en sådan støtte, og den gensidige mistillid gennemsyrrer forhandlingerne, hvilket meget nemt kan hindre en aftale med ulandene.

EU i bakgear

I den danske debat hører man ofte, at EU indtager en førerposition i det internationale arbejde for at hindre alvorlige menneskeskabte klimaændringer. Alle EU-lande har da også skrevet under på Kyotoprotokollen og dermed signaleret, at det vil være muligt at få deres parlamenter til at godkende, at aftalen ratificeres.

Det seneste miljøministerrådsmøde viste imidlertid, at EU-landene mildt sagt ikke er særligt ambitiøse på klimaområdet. Før mødet i Kyoto var EU-landene blevet enige om, at man ville reducere udledningerne af de tre væsentligste drivhusgasser med 15% inden år 2010. På ministerrådsmødet i juni kappedes landene imidlertid om at undgå at påtage sig deres del af ansvaret for, at EU lever op til kravet i Kyotoprotokollen om en samlet reduktion på blot 8%.

Med til historien om EU's glørværdige indsats på området hører, at EU's langsigtede mål er, at få stabiliseret indholdet af CO₂ i atmosfæren på et niveau, som er dobbelt så højt, som niveauet var før industrialiseringen begyndte i sidste århundrede. Den danske regering har - på baggrund af

konklusioner fra FN's klimapanel - vurderet, at en fordobling af atmosfærens indhold af CO₂ vil være forbundet med betydelige risici. Derfor arbejder Danmark for, at der på sigt kan ske en stabilisering af atmosfærens indhold af CO₂ på et niveau, der ligger 60% over niveauet før industrialiseringen.

Danmark er langt fra mål

Danmark arbejder altså for, at der virkelig gøres noget på internationalt plan for at undgå alvorlige klimaændringer. Og i god overensstemmelse hermed arbejder Danmark selv for at "bevare og udbygge sin rolle som foregangsland for en global, bæredygtig udvikling", som det hedder i regeringens seneste energiplan.

Det er imidlertid langt fra sikkert, at Danmark vil være i stand til at opfylde den nationale målsætning om at reducere CO₂-udledningen med 20% i år 2005 i forhold til år 1988.

I 1996 var udledningen af CO₂ kun faldet med 4% i forhold til 1988-niveauet. I 1997 var reduktionen på 6%, så udviklingen går den rigtige vej, men tallene viser, at der skal gøres en særlig stor indsats i den sidste halvdel af perioden frem til år 2005, for at nå det danske mål.

Specielt for transportsektoren, der står for en femtedel af CO₂-udledningen, er det ved at gå helt galt. Danmark har som mål at stabilisere udledningen af CO₂ fra transport på 1988-niveau i år 2005.

Hvordan dette mål skal nås står hen i det uvisse. CO₂-udledningen fra transportsektoren er således steget med 15% siden 1988, og der er ingen tegn på, at kurven er ved at knække.

Kom så Danmark!

Med Svend Auken i spidsen har Danmark hidtil haft høj cigarføring i de internationale klimaforhandlinger. Den ambitiøse danske målsætning har sammen med indsatsen for energibesparelser og vedvarende energi gjort, at der blev lyttet til Danmark.

Vi risikerer imidlertid at havne i en situation, hvor ingen længere gider tage Danmark alvorligt, fordi vi ikke vil være i stand til at opfylde vores nationale målsætninger på klimaområdet. Det vil være overordentligt uheldigt i en situation, hvor der er problemer i såvel USA som EU med at opnå intern tilslutning til at føre en aktiv klimapolitik.

For at undgå at miste troværdighed i de internationale klimaforhandlinger bør Danmark gøre en særlig indsats for at få reduceret CO₂-udledningen i de næste par år, således at det bliver mere sandsynligt, at de nationale målsætninger for år 2005 kan nås.

92-gruppen er et samarbejde mellem 18 danske miljø- og ulandsorganisationer, der arbejder med opfølgningen af FN's konference om miljø og udvikling i Rio de Janeiro, 1992.

Artiklen blev bragt i [Information](#) d. 27. august 1998

